

საქართველო ფურცელი

სურათებიანი დამატება

გაზეთის № 183

დამატების № 33

კვირა, 11 იანვარი 1915 წ.

პოლ. დავით მიხეილის ძე მაქავარიანი (დაქრილია)

შტ.-კაპ. გიორგი ხერხეულიძე (ფოცხოველი) (მოკლულია)

ჯავარიძე (დაქრილია)

სალომეს ოჯახი

პიესა სამ მოქმედებად (შემოღობი *)

გიორგი. პირიქით მე დიდათ ვაფასებ თქვენ გულწრფელობას. რაც გენებოთ ბრძანეთ, ყველაფერი ბრძანეთ. თქვენ მეტად საინტერესო პიროვნება ხართ.

თამარ. (ამაყად გადახედვს) მე განვიზრახე საფუძვლიანად ვაგვეცნო თქვენს ნაწერებს. ნაწილი წაკითხული მაქვს და რადგან მთელი იმ გაბნეული მასალის ერთად თავის მოყრა ჩემთვის საძნელო გახდა, თუ შეიძლება მათხოვეთ იგი რამოდენიმე ხნით.

გიორგი. დიდის სიამოვნებით. ყველა ჩემი ნაწერები ამ დღეებში ურთ ვიგნად გამოვა და მოგართმევთ.

თამარ. დიდათ დამავალბებ. მე უსათუოდ უნდა ვაგვეცნო იმ თილისმას, რომელმაც წააქცია ჩვენი ბუმბერაზნი.

გიორგი. თქვენი განზრახვა ფრიად საქებია, თუმცა დიდათა წყინს, რომ ასეთი ცუდი აზრისა ყოფილხართ ჩემს მოღვაწეობაზე. მათხოვთ (სკამზე უჩვენებს) ეხლა ცოტა ხნით მეც მომისმინეთ.

თამარ. (ჯდება).

შემოდის სალომე.

სალომე. (გამოჩნდება ოთახის კარებში და გაშეშდება) უი!

გიორგი. დედა!.. სტუმარია. ცოტა ხნით მარტონი დაგვტოვე.

სალომე. (გადის სასადილო ოთახში. და მიეფარება).

გიორგი. მე, რომ მამი თქვენის პირადი მტერი ვიყო, მაშინ შეიძლება გქონოდათ რაიმე სასაყვედურო, მაგრამ თუ ჩაფიქრდებოდათ მისი მსგავსი არა არის რა. პირიქით, იმის პირად ცხოვრებას მუდამ მივხედვით ვეპყრობი, ერთხელაც, ერთი კალმის მოსმითაც არ შეგებებია მას მოურიდებლად. ის რაც ჩვენ შორის მოხდა და ხდებოდა, არის ბრძოლა იდეური და არა პირადი მტრობით გამოწვეული. თქვენის ფიქრით, რაკი ის ჩემი მოწინააღმდეგე არის, ფიზიკურადაც შეგეძლოს, მაგრამ გიმეორებთ ეს არ არის მართალი. იმ ადამიანს, რომელსაც ასეთი ფასდაუდებელი ღვაწლი მიუძღვის ჩვენი ერის მიწისათვის, მუდამ დიდის პატივცემილ ვეპყრობოდი და მისი მოღვაწეობის დადებით მხარეები ძალიან მსხვილი ასოებით აღვნიშნე. აზრთა და მიმართულებათა შეჯახება ძველი საქმეა და კულტურულ ადამი-

ანში სრულებითაც არ იწვევს პირად მტრობას. დამერწმუნეთ, უკრიტიკოდ შეუძლებელია ქვეშაობის გამოკვლევა, ამ სხვადასხვაობაშია მთელი სიმშვენიერე და მიზიდულება ცხოვრებისა, ამაშია მოაზროვნე პიროვნების მაღალი დანიშნულება. წართვით კაცობრიობას ეს საშუალება და მით შეაჩერებთ მის მაჯის ცემასაც. ჩვენი ბრძოლა არის ბრძოლა შეილებსა მამებთან, რომელსაც თანა სდევს ძველი ღირებულებათა სულ ახალი შეფასება და რაც უფრო ჯიუტნი არიან მამები, მით ბრძოლაც უფრო ცხარე და დაუნდობელია. ვერ დაგიფარავთ, რომ ამ შემთხვევაში მე არავისი შებრალება არ ვიცი. ასეთი ვარ მე, ასეთი იყო თვით მამათქვენიც; როცა ჩვენი მაშინდელი ცხოვრების შავ-ბნელ ცაზე, მოციმციმე ვარსკვლავებით ბრწინავდა და თვისი მდგარი შეტევით მტერთა ბანაკს აზანზარებდა, მას მერე კარგა ხანმა განვლო. ცხოვრებამ ფერი იცვალა, საქართველო გაიზარდა, საქართველო განახლების გზას დაადგა და როცა მოინდომა ნაბიჯის წინ გადადგმა მოულოდნელად ჩვენი ძველი თაობის მესვეურნი გადაგველობნენ გზაში. საქირო გახდა ქართული აზროვნების განთავისუფლება დრო-მოქმულ მოღვაწეთა გავლენისაგან და განახლებულმა საქართველომ ისინიც მართლაც განდევნა ასპარეზიდან. აი მიზეზი ყოველივე იმისა, რაც ამ უამად თქვენ ასე ძლიერ გაღელვებთ. ყოველ შემთხვევაში ამ ოჯახს თქვენ მაგრე რიგად ნუ უწყრებით. თუ მტერი გიორგი მარგალიტაძე ანგრევს ძველი ღმერთების საფუძველს, სამაგიეროდ მათი მფარველი ანგელოზიც ამ ოჯახმა გამოზარდა. (აიღებს მაგიდიდან ლეოს წიგნს) ალბად თქვენც მოგეხსენებათ, რომ ამ სამარცხვინო წიგნის ავტორი ჩემი ძმა ყოფილა. რაკი ასე ძლიერ გძულებივართ, იმედია ჩემი პირადი უბედურებაც გულს დაგიმშვიდებთ.

თამარ. (წამოდგება) ბატონო ჩემო, იქნებ მე შეუგნებლად დიდი შეურაცხყოფაც მოგაყენეთ და მაპატიეთ! ეს ფიქრადაც არ მომსვლია.

გიორგი აბა, რასა ბრძანებთ!

თამარ. (ხელს გაუწოდებს სერიოზულად და ერთს წუთს თვალს გაუსწორებს) ნახვამდის!

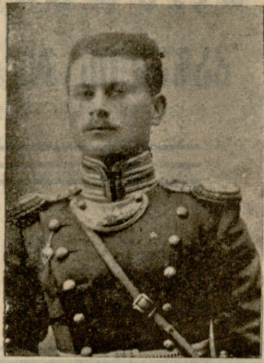
გიორგი. ნახვამდის, ქ-ნო! მაგრამ ნება მიბოძეთ მიგაცილოთ სამშვიდობოდის.

თამარ. არა, ნუ სწუხდებით.

გიორგი. როგორ იქნება. აქ ჩვენს უბანში ღამით ქალის მარტო მგზავრობა ცოტა სახიფათოა.

პოლძ. დიმიტრი სვიდონის ძე
ანანიაშვილი (დაჭრილია)

პოლძ. ივანე სვანიძე
(დაჭრილია)

თამარ. რახან ასეა, ინებეთ.

გიორგი. (დედას) დედა! მე ეხლავე მოვალ, სტუმარს გავაცი-
ლებ. (ზრდილობიანად გზას მისცემს და თითონ უკან გაჰყვება.
მიეფარებიან.)

შემოდის სალომე.

სალომე. (გადის აივანზე. თვალს გააყოლებს ჩვეულებრივად.
ერთი წუთით დგას, მერე გამობრუნდება, შვეა ოთახში, იქიდან სა-
სადილო ოთახში სუფრას აწყობს. მცირე პაუზა.)

ისმის კესოს ხმა ეზოში. დედა, დედა!

სალომე. (გამოდის აივანზე).

კესო. დედილო, გაიხარე, ლეო მოვიდა.

სალომე. ვაი შენი ჭირიმე, შეილო! (გარბის).

კესო. ნელა დედა, ნელა, არ დავარდე, თორემ უკან გავაბ-
რუნებ. (ეზოში ისმის ჟივილ-ხივილი).

სალომე, ლეო, ოქრო და კესო.

(თან შემოაქვთ მეეტლეს დახმარებით ლეოს ბარგი-ბარხანა. აივან-
ზე დასდებენ).

სალომე. (ლეოს) გამოიარე ჩქარა, ერთი სინათლეზე განახო.
(შემოვლენ) ჩემი ბიჭიკო, ჩემი თვალის ჩინი! (მიიხუტებს გულზე)
ულვაშები რო შეგიკრეჭია ეს კი არ მომწონს, შეილო.

ლეო. (ნელა ჩაიცინებს) რას იზამ, დედა, ევროპაში ყველა ასე
დადის. თუ მინცა და მინც არ დაგიშლია, იყოს ნება შენი, ისევ
მოვუშვებ.

სალომე. რა თქმა უნდა, გენაცვალოს დედა, თორემ რის მაქ-
ნისია ულვაშებ-შეკრეჭილი ვაჟკაცი. დიაცი ხომ არა ხარ.

კესო. დედა! გიორგი სად არის?

სალომე. უი, მართლა, თქვენი წასვლის შემდეგ იცით ვინ
გვეწვია?

კესო. ვინ?

სალომე. (საიდუმლოთ) აბულაძისთან ქალი.

ლეო. (ოდნავ შეკრთება და ყურებს აცქვეტს).

ოქრო და კესო. მართლა?

სალომე. თქვენს მხესა ვფიცავ. მოვიდა, რალაც ილაპარაკეს
და წავიდა.

კესო. გიორგიმ ალბად გაცილა?

სალომე. აბა, უმაგისობა როგორ იქნება (ლეოს) შეილო! ამო-
იღე ხმა, როგორ პატარძალივით ჩაუწყულხარ?

კესო. აცალე დედა, კაცი დალილია. ესეც, რომ არ იყოს გა-
ნა არ იცნობ ლეოს გულ-ჩახვეულობას?

სალომე. მაპატიე, შენი სულის ჭირიმე, მაპატიე. ამდენი ლო-
დინის შემდეგ, რომ ცოტა მეტი წამომცდეს რა გასამტყუნარი ვარ?

ლეო. არა უშავს რა, დედა, არა უშავს.

სალომე. (კესოს) აბა, ლეოს იმედია გაუზიარე შენი სიხარუ-
ლი? (ოქროს უღიმის).

ლეო. ო, როგორ არა და დიდათაც გავიხარე.

სალომე. აბა, ეხლა მოდი, ხელ-პირი დაიბანე. საცაა შენი ძმაც
მოვა და ვახშამიც მზად იქნება. კესო! შენ კი სუფთა პირ-სახოცი
მოართვი.

ლეო და სალომე. (შედიან სამზარეულოში).

კესო. (ოთახში შედის და იქიდან გამობრუნდებიან პირ-სა-
ხოცს).

ოქრო. (აივანზე გავა და ბოლთასა სცემს. ისმის სიცილი სამ-
ზარეულოში. მცირე პაუზის შემდეგ გამოდიან სამნივე).

ლეო. კესო! აბა ეხლა ჩემი ილიკო მანახე.

კესო. წამო! რომ იცოდე, როგორ ენატრებოდი საწყალს.
(ოთახში შევლენ და ისევ მალე გამოვლენ. კარებს ფრთხილად მიჰ-
ხურავენ).

ლეო. გაზრდილა, ბიჭი, გაზრდილა! (პაპროსს გააბოლებს).

კესო. (ქეთოს სურათზე) ამას ჰხედავ?

ლეო. ვისა?

კესო. იმას, ვისაც ყველაზე ძლიერ ეინტერესებოდა შენი მო-
მავალი.

ლეო. (ერთს შეჰხედავს სურათს და ისევ მალე მოარიდებს
თვალს) სხვა, მიაშბე, რა არის ახალი ჩვენი ცხოვრებაში?

კესო. რომელი ერთი გითხრა, ძმაო. მიუხედავად მრავალგვარ
დაბრკოლებათა, ჩვენი ცხოვრება ჩქარის ნაბიჯით მიექანება წინ.
ჩვენი ეხლა თითქმის ყველა ფრონტზე შემოქმედებითი მუშაობაა
გაჩაღებული. რომელი დარგიც უნდა აიღო, ყველგან სიცოცხლე და
მომძრაობაა. ახალი თაობა ებრძვის ძველებს, ახლებიც ურთ-ერთს
უჩიკინებენ. ერთი სიტყვით დიდ ამბებში ვართ! აშკარაა ქართ-
ველნი მარტო თეორეტიკოსობას აღარ სჯერდებიან და ამ ბოლო
დროს პრაქტიკული მოღვაწეობის დრომაც ააფრიალეს. ახ ლეო,
რომ იცოდე როგორის მოუთმენლობით მოველოდით, როგორ ვოც-
ნებობდით, რაც შეიძლება ჩქარა გვენახე ჩვენი საზოგადოებრივი
ცხოვრების ფერხულში ჩაბმული. (წამის შემდეგ იღებს მაგიდიდან
დიდს წიგნს და უჩვენებს) ამ წიგნის შესახებ ხომ არაფერი იცი?

ლეო (ულვაშებში ჩაიცინებს ცბიერად) ჰო, გავიგე, რალაც
წიგნი გამოსულა, საცა გიორგის ამათრახებენ თურმე.

კესო. აი, ამ ხანად ესაა ახალი ამბავი. ყველას ეს აკერია
პირზე.

ლეო. ბიჭოს, ბიჭოს! რაო, გიორგი პასუხს არ ამზადებს?

კესო. არ ვიცი. ჯერ კი არას ამბობს. არა, პასუხის გაცემა, მე
თუ მკითხავ, შენი ვალია. შენ უნდა დაუმტკიცო მტრებს შენი პრინ-
ციპის სიდიადე.

ოქრო (აივნიდან) კესო, გიორგი მოდის.

კესო. მართლა? ღმერთო, ჩემო! რა სიხარული მოელის. (წინ
აეფარება ლეოს).

გიორგი.

(გამოჩნდება კარებში).

კესო. გიორგი, მანდ დადექ! მინდა რამე გახარო.

გიორგი. აბა? (მთვარემ სულ გაანათა არე-მარე)

კესო. (ჩამოეცლება დედას გაბრწყინებული გიორგი პირს
განზე მიიბრუნებს).

კესო. ღმერთო ჩემო! ეს კაცი ხომ არ შეიშალა? გიორგი,
ძმაო! აქეთ მოიხედე! ლეო მოგვივიდა, ჩვენი სანატრელი ლეო.

გიორგი. (ლეოს) მოწყალეო ხელმწიფე! თქვენ აბულაძისტე-
ბიდან მართლა იღებდით ფულთ დახმარებას?

ლეო. მართლა.

გიორგი. რა საქიროებამ მოითხოვა?

ლეო. ეს ჩემი უფლებაა.

გიორგი. მართალი ხართ. (აიღებს წიგნაკს მაგიდიდან) ამის აე-
ტორი ვინ არის?

ლეო. (ამაყად) თქვენი უმორჩილესი მონა.

კესო. (შეჰკვივლებს და გაშეშდება).

ოქრო. (იმაცე დროს) ახ!

გიორგი. კესო! ეს კაცი ჩვენი ძმა იყო. (ლეოს) დაიხურე ეგ
ცილინდრი და წადი შენს მესაფლავეებთან.

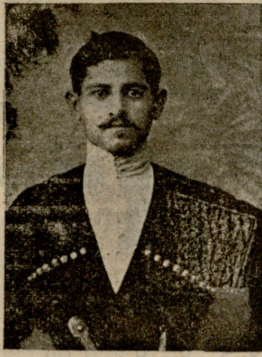
ლეო. მე მართლაც წავალ, რადგან შენისთანა ფანატისთან
ერთად ყოფნა ფრიად აუტანელი იქნებოდა ჩემთვის. ხოლო ნუ გგო-

ვლადიმერ ლოლაძე
(მოკლულია)

პრაპ. გიორგი აბშეტელაშვილი
(დაჭრილია)

ჯარის-კაცი ისაკ ზაქარიას ძე მჭედლიშვილი
(კრილოზებისაგან გარდაიცვალა)

ჯარის-კაცი კ. ყულჯანაშვილი
(დაჭრილია)

ჯარის-კაცი თედო ხელაშვილი
(უკვალოდ დაიკარგა)

ნია ამით დასრულდეს ესე ზღაპარი. არა ეს ბრძოლის პირველი ეტაპია მხოლოდ, დანარჩენზე შემდეგ მოგელაპარაკები. (მიდის).

კესო. მშვიდობით, ჩვენო დაკარგულ იმედებო! (მწარედ ქვითინებს).

სალომე. (გამოჩნდება) აბა, შეილებო, ვახშამი მზად არის.

ფ ა რ დ ა .

მოძველება მისამე.

იგივე სცენა.

(შებინდება. ლამფები ანთია ზალაში, მარცხენა ფანჯარასთან სდგას სუფრა გადაფარებული მაგიდა. ფარდის ახდისას ელავს, მოისმის შორს ქექა-ქუხილიც).

კესო. (წვრილ თეთრეულობას აუთოებს).

ტატე. (ბარგით გაესებულ მაფრაშას ჰკრავს).

კესო. წვიმა დაუშო. გესმის წკაპა-წკუპი?

ტატე. მესმის. (შეკრულ მაფრაშას კუთხეში მისდებს) აბა, ესეც მოვრჩი. აბა, მოიგონე, კიდევ ხომ არა დარჩა-რა.

კესო. ვგონებ ყველაფერია.

ტატე. ამ დანარჩენ ხარა-ხურას რალას უპირებთ?

კესო. ბინას დავჰკეტავთ და სოფლიდან დაბრუნებამდე სახლის პატრონს ებარება.

კესო. (უეცრივ სუს! ვგონებ მეძახის. აბა, მიდი კარებთან!

ტატე. (მივა და ოდნავ კარებს შეაღებს და სმენად იქცევა) ვგონებ დაახველა. (გამობრუნდება) ჯანზე ხომ კარგათაა?

კესო. საქმეც ეგაა, რომ ვერაა თავის ჯანზე.

ტატე. რა მოსვლია, საშიში ხომ არაფერია?

კესო. ექიმები გვარწმუნებენ არაო და ისე კი ვინ იცის. დალილია უთუოდ.

ტატე. ფიქრი არაა. აი ამ ზაფხულს სოფლის ჰაერი იმედი სასრულიად გამოაბრუნებს.

კესო. ჩვენც მაგის იმედი გვაქვს. რასაც ეს შრომობს... მიკვირს ფეხზე როგორა სდგას.

ტატე. მაგეთი გაუტეხელი კაცი იშვიათია სწორედ. (ფანჯრიდან კარში იცქირება) წვიმა გადაუღია.

კესო. შეხე, როგორ აგროლდა. მალე მთვარეც ამოვა, ცაც ვარსკვლავებით მოიქარება. (შესუნთქავს) რამდენი ჰაერი, რამდენი სიცოცხლე. შენი გულსა! სხვა! ბიჭიკოს მამა ძლიერ ენატრება?

ხომ არ მოიწყინა, ხომ კარგად ერთობა?

ტატე. ძალიან კაი გუნებაზეა, თუმცა ჩაყვანისას ორიოდ დღე თითქოს შებლი შეიკრა, მაგრამ მალე გაერთო ბალღებში და ეხლა იმისი ყიჟინი მთელ სოფელს იკლებს. დასდევს ჩიტებს, პეპელების სინსილა ხომ სულ გააწყო.

კესო. არ იძახის თავისებურად „ქრელი პეპელა დაათრო და გააბრუა იამა“?

ტატე. განა მარტო მაგას. ლექსების გუდაა, მე და ჩემმა ღმერთმა. ძალიან ცელქი ბიჭია ამას წინედ რალაც ბედად ჩვენებთან კოსტა რომ არ შესწრებოდა, დავიღუპებოდიოთ კიდევ.

კესო. რა მოხდა?

ტატე. კინალამ დაგვეხრჩო შხრიალაში.

კესო. უიმე!

ტატე. ცელქია, მაგრამ სამაგიეროდ იშვიათი ჭკუისაა. მაგეთი ბაღის მნახველი არა ვარ ჯერ. რო ვაკვირდები, გაოცებული ვრჩები. ამ ერთ ციციქნა ბიჭს ასეთი სიტყვა-პასუხი აქვს, გეგონება დიდი ჭირ-ნანახი ვინმეო.

კესო. ენაცვალოს მამიდა! ჯერ გაიგე ვისი დედ-მამის შვილია და! ახ ნეტავი ერთი მალე მივიდეთ სახლში.

ტატე. ვითომ რა დავიშლის?

კესო. რა ვიცი. ამ ბოლო დროს რალაც ყველაფერია მემოინან. ჩვენ ისეთი ბედისანი ვართ, რომ ვინ იცის საიდან რა წამოგვიქროლებს. ყოველ ხარის ჩამოკვრაზე შიშითა ვკანკალებ ხოლმე.

ტატე. წინეთ კი უფრო გულ-მაგარი იყავი. შენც დასვენება გინდა.

კესო. უნდა იცოდე, როგორ მენატრება ერთი ჩვენს შხრიალაში ბანაობა. (დაუთოებულ თეთრეულს გადაჰხედავს) ესეც ასე. ეხლა გიორგის სახაფხულო პალტოს შეკეთება ლა მიკლია. (შეუდგება) მართლა ტატე, ბადე ხომ იყიდე?

ტატე. ვიყიდე, მაშ! (მცირე პაუზა) ლეოსას რას იტყვი?

კესო. ო, ის ეხლა დიდი ვინმეა. შორას თუმნიან ალაგში ჩააყენეს. ასეთი კაცების დაფასება იმათ კარგად იციან. ხან და ხან რალაც ლექციებსაც აკითხებენ ხოლმე. უვლიან, ანებივრებენ. ერთი სიტყვით მისი პირადი კეთილ-დღეობა სრულიად უზრუნველყოფილია.

ტატე. შენ და სალომე არა ნახულობთ?

კესო. ვნახულობდით ხოლმე წინად, ეხლა კი აღარ. მე უბედურს მეგონა გონს მოვა, მეთქი, მაგრამ მწარედ მოვსტყუედი. რაკი კაცს ერთხელ დაუტურდება ფეხი, მისი საქმე წასულია. სრულიად, გამოიცვალა სრულიად.

ტატე. გიორგი?

კესო. იმის მერე მასთან ლეოზე კრანტის დაძვრასაც ვერა ვბედავთ. ისე ვართ თითქოს არცა გვეყოლოდეს ოდესმე.

ტატე. გინდა, რომ შერიგდნენ?

კესო. (ამოხვრით) მინდა, როგორ არ მინდა.

ტატე. შენს ოქროს რომ მოენდომებინა, განა ვერ შეარიგებდა?

კესო. ვსთხოვე, მაგრამ უარი მითხრა. „ნუ გამრეც მე მაგ საქმეშიო“. აი, ვნახოთ დედა რას ეზამს. დღეს უნდა მოიყვანოს აქ ლა როგორმე შეარიგოს.

ტატე. აბულაძიანთ ქალს ირთავსო, მართალია?

კესო. ვინა, ლეო?

ტატე. ჰო.

კესო. ჩვენც ასე გვეგონა, მაგრამ...

ტატე. რა?

კესო. იმ ქალს სხვა უნდა უყვარდეს.

ტატე. იქნება გიორგიმ უბრუნა გული?

კესო. წარმოიდგინე, მეც ასე ვფიქრობ.

ტატე. სეირი თუ გინდა ესა სწორედ. კაცს თავისთვის უნდა დოდა, ერთიც ვნახოთ გიორგიმ კი ჩაიგემრიელოს პირი. აბა ნახავ, თუ ამ ამბავმა ქვეყანა არ ააყყანოს.

კესო. იმ დღიდან მოკიდებული, რაც ჩვენსა პირველად იყო და გიორგისთან პირის-პირ ლაპარაკი მოუვიდა, თამროს ველარ სცნობენ თავისიანები. რალაც მოიწყინა, თურმე შელაპარაკება მოსდის ღის არა მკითხე თავყვანის მცემელნიც უფერნია. ჰკითხულობს ბევრს განსაკუთრებით კი იმ ცნობილი ბრძოლის ისტორიას ეცნობა თურმე. თამარი ძალზე ნიჭიერი და ჰკვიანი ქალია! იმას შენ ნუ ეხუმრები.

ტატე. მე შენ გითხრა, გვარი არ უფარვა.

კესო. სხვათა შორის ემჩნევა, რომ ეძებს შემთხვევას ხშირად ინახულოს გიორგი. მას მერე ბარე ოთხჯერ იყო ჩვენსა. უნდა ნახო რა გულწრფელი სიხარული აღიბეჭდება მის სახეზე, შემოსდამს თუ არა ფეხს. (პალტოს დაკერებასაც მორჩება) ეხლა ვგონებ ყვე-

ლაფერი მზადა. (პალტოს ტატეს გადასცემს) დაჰკიდე! (აიღებს თეთრეულოს ხელში). ეხლა აზხადე ამ შავ ჩემოდანს. (ჩააწყობს შიგ, მერე დაჰკეტავს). სუ! ვგონებ ეტლი გაჩერდა ქიშკართან.

ტათე. ოქრო თუ თავისი ბარკით.

კესო. სწორედ. აბა ტატე!

ტათე. (გადის საჩქაროდ).

კესო. (დგას ფანჯარასთან).

(მცირე პაუზის შემდეგ. შემოდის ტატე, შემოაქვს ერთი დიდი შავი ჩემოდანი და მათრახასთან მისდებს კუთხეში, შემოჰყვება ოქრო, რომელსაც ხელში უჭირავს რაღაც ქალღმერთი გახვეული ფაქიზად და გადასცემს კესოს სიფთხილით. მერე ჩემოდანზე უჩვენებს) ეს არის და ეს. ჩემი ავლა-დიდება, კურდღელს აეკიდება.

ტათე. არა ძმაო თავს ნუ იკატუნებ, თუ საჭმე გაჭირდა ეს ჩემოდანი 500 კურდღელსაც სულს გააფრთხობინებს.

ოქრო. ნუ თუ მართლა! ეს კაი იმედია. სჩანს არც ისე ღარიბი ვყოფილვარ.

კესო. (ახალ შლიაპაზე მიუთითებს, რომელიც ოქროს თავზე ჰხურავს) ახალი შლიაპა?

ოქრო. (მოხდის) ჰო, შესანიშნავია ვანა!

კესო. (ჩამოართმევს და ათვალისწინებს) არა უშავს-რა.

ოქრო. კესო, კესო! აბა რას ამბობ! „არა უშავს“ კი არა, მთელი პროსპექტი მე მომჩერებოდა.

კესო. რა მიეცი?

ოქრო. რვა მანეთი.

კესო. (იტკეცს) ღმერთო ჩემო!

ოქრო. რაო, გეძვირა?

კესო. ოქრო! რვა მანეთი ასეთ შლიაპაში, ეს ხომ დაქცევია.

ოქრო. აბა რას ამბობ ჩემო კარგო! არა, ყველაფერში ყოჩაღი ხარ, მაგრამ მამა-კაცების შლიაპებისა კი არა გცოდნია რა.

კესო. დარწმუნებული ვარ, რაც დაგიფასეს აიღე და უსიტყვოთ ჩაუთვალე.

ოქრო. უსიტყვოდ, უსიტყვოდ. შევაჭრება ხომ მისი შეურაცყოფა იქნებოდა. როგორ შეიძლება, უცნობ კაცს აიღო და ისე თათარიანად ტყუილი დასწამო.

კესო და ტათე. (იციინან).

კესო. (ტატეს) აი რა გულ-უბრყვილია.

ტათე. და ამაშია სწორედ მთელი მისი სილამაზე

ოქრო. რაკი შენ ასე შემაქე, მოდი ერთი გავაბოლოოთ. (უთავაზებს პაპიროსს და თითონაც ჩაიდებს ერთს პირში) სხვა, აქ როგორაა საქმე? ხომ ყველაფერი რიგზეა?

კესო. უკვე. ეხლა მატარებელში ჩასხდომა-ლა გვაკლია მხოლოდ.

ოქრო. კეთილი და პატიოსანი. (საათს დაჰხედავს) ეხლა ერთ ადგილას კიდევ ვარ წასასვლელი და ჩემს დღევანდელ ტანტალსაც ბოლო მოვებდა.

კესო. ძლიერ საჭიროა?

ოქრო. ძლიერ, ძლიერ. ჰო, მართლა კესო, დღეს რაღაც უნდა გეთქვა გუშინდელ ჩემს ფელეტონზე. არ მოგეწონა?

კესო. არა, მშვენიერი იყო, როგორც ყოველთვის, ჩემო კარგო, მშვენიერი, მაგრამ...

ოქრო. ოხ ეს წყეული „მაგრამ“.

კესო. ნუ გეშინიან. მე მხოლოდ მინდოდა მეთქვა, რომ გაუსწორებელი მეტაფიზიკოსი ხარ.

ოქრო. (მხრებს აიჩქის) რა ვქნა, თუ კი ეს ნაწილია ჩემი მსოფლ-მხედველობისა...

კესო. ვანა რასმე გისაყვედურებ. არა; ისე სიტყვამ მოიტანა. ყველაფერში შენთანა ვარ, მაგრამ ჯვარს რომ მაკვა, მეტაფიზიკას მაინც ვერ ვიწამებ. ო, მაგ ნიადაგზე ჩვენ დაუსრულებელი კამათი გვექნება.

ოქრო. რა თქმა უნდა. ამ მხრივ მე სულ სხვა ვარ, შენ სულ სხვა ხარ.

კესო. იცი ოქრო, გიორგისა ჰგონია, რომ მე შენ მიმართულებაში გენათესავეები. რას იტყვი?

ოქრო. ჩემის ფიქრით—უფრო იმას, ვიდრე მე. ჩემს ნაწერებში შენ მოგწონს მხოლოდ ის რაც ასე თუ ისე უახლოვდება შენი ძმის პრინციპებს.

კესო. სიმართლე გითხრა ეს კითხვა ჯერ ჩემთვისაც გამოურკვეველია. ჩემი არსება თქვენ ორათ გაჰყავით და ეს ალბად იმიტომ, რომ ჩემი აზრით თქვენ მხოლოდ ერთი მეორის დამატება ხართ და ცალ-ცალკე არ შეადგენთ რაიმე მთელს.

ოქრო. შეიძლება, შეიძლება. აბა, ეხლა კი წავალ.

კესო. ვინძლო არ დაიგვიანო.

ოქრო. არა, ჩემო ნუგეშო, არა. (მიდის. იმავე დროს შემოდის სალომე).

კესო აი, დედილოც.

სალომე. (ოქროს) საით? რა დროსია?

ოქრო. მე მალე, ძლიერ მალე გიახლებით. (გადის).

სალომე. (მიიხედ-მიიხედავს) უკვე? აი გიშველათ ღმერთმა! (ჩამოჯდება ტახტზე) შევილო! გიორგი ადგა?

კესო. ჯერ არა.

ტათე. (აივანზე გავა).

სალომე. ვაღვიძებდი ქა! ვის გაუგონია ამდენი ძილი? აწყყენს.

კესო. დამენანა, ისე გულიანად ხვრინავდა, რომ...

სალომე. იჰ, ხვრინავდა კი არა, ის არ გინდა (შეაღებს ოთახის კარებს) შევილო, გიორგი, ადექ, ლამის შემოგათენდეს. (ისმის მამადავითის ზარის რეკა).

კესო. (შეკრთება) უხ, როგორ შემეშინდა.

სალომე. (პირჯვარს იწერს) მესმა უფალო, ხმა შენი, მესმა უფალო.

კესო. ასე გვიან ლოცვა?

ტათე. ალბად ლამის ყარაულია.

სალომე. (შედის სამზარეულოში, იქიდან აივანზე) „მართა, მართა! დედაშვილობას არ დაივიწყო მე რო გთხოვე; აკი გითხარ დილით აღრიან მეთქი“.

გიორგი. (გამოდის ოთახიდან თვალების სრესით, საათს დახედავს) უხ, რა ბევრი მძინებია. კესო! შე უღმერთო, გამაღვიძებდი. (ფანჯარასთან მივა და ჰაერს ისუნთქავს). გრილა. ხომ არ უწვიმია?

კესო. ცოტა. იცი გიორგი, ანიკომ შენი საყვარელი ოსმალური ყავა მოგართვა.

გიორგი. მართლა?

კესო. იმდენია, რომ მთელ ზაფხულს გეყოფა.

გიორგი. სასიამოვნოა.

კესო. შენი პალტოც ისე შევაკეთე, რომ ახალში ვერც კი გამოარჩევ.

სალომე. (შემოდის) შევილო! გცალიან? მინდა მოგელაპარაკო.

გიორგი. გისმენ, დედა, სთქვი! (საწერ მაგიდას მიეყრდნობა).

სალომე. აი, რა შევილო: ვგონებ კარგად იცი, რომ შენს საკუთარ საქმეებში არასოდეს არ ვერეოდი და არც თუ რასმე გიშლიდი ჩემდათავად, თუმცა ვერ დაგიფარავ, გუნებაში ზოგი შენი საქციელის გამო მაინცა და მაინც დიდი მადლიერი არც წინედ ვყოფილვარ და არც ახლა. მაგრამ რაც იყო, იყო, ღმერთმა შეგარგოს. ეხლა კი ისეა საქმე, რომ გაჩუმება აღარ შემიძლიან.

გიორგი. რა მოხდა, დედა?

სალომე. შევილო! როდემდინ უნდა ვიყოთ ამ დღეში? ოჯახი მიდის ხელიდან და თუ დროზე არ გავამაგრეთ, დაქცევას არა უკლია რა.

გიორგი. შენ მაინც არ ამბობ იმას, რაც უნდა გეთქვა.

სალომე. იქონიე ცოტაოდენი მოთმინება და ყველაფერს გეტყვი. ვიცი შენ ამაზე შემიდუცხუნდები, მაგრამ სულ ერთია გეტყვი. ამდენ მოთმინას, გულის ნადები ერთხელ ვადმოვანთხოო ისა სჯობიან. დღეს პირველად ვინახულე ჩემი ლეო მის ბინაზე. კარგად ყოფილა მოწყობილი, ენაცვალოს დედა. მოსვლა უნდა, შერიგება სწავლიან გულით, თუ რა თქმა უნდა შენ არ შერისხავ და თავაზიანად დაუხვდები. შე'ცდა კაცი, რა ვუყოთ მერე, თუ კი მოინანიებს, უნდა აპატიო. იცოდე შენზეა ეხლა დამოკიდებული ჩვენი დაქცევაცა და აშენებაც. ნუ დაივიწყებ, რომ ყველას პატრონი გვინდა. ხომ ჰხედავ, კაცი არაა შენი შემბრალე. ყველამ მოგიძულა. თუ კი ძმას მოიგლეჯ გულიდან, სადღა გინდა თავი შეაფარო? „ქვეყნის სატირაალს ცენტრადის მოლოზანი სტიროდაო“,—ნათქვამია და შენი საქმეც ისეა სწორედ. დროა საკუთარ საქმესაც მოჰკიდო ხელი და მით დედის გულიც გაახარო. მაკმარე ამდენი ვაება და იმ ბიჭის ჯავრს ნუ ჩამატან საფლავში.

გიორგი. დაგვიანებულია.

სალომე. რატომ, შევილო?

გიორგი. მიტომ, რომ ჩემი გული მისთვის საუკუნოდ დაიხურა და რაც ნაკლებათ მომეგონებთ, მით უკეთესი.

(დასასრული იქნება).

ტ. რამიშვილი.